

Wensen en bedenkingen bij de CONCEPT RES Twente

Ingebracht door: de VVD Gemeente Losser

Datum: 14 mei 2020

nr	onderwerp	blz	Wens of bedenking
1	1 Samenvatting (inhoud) <ul style="list-style-type: none">• Twents bod• Wind en zon• Ambitie warmte	4-5	<p><i>'De warmtetransitie voorziet in de ontwikkeling van nieuwe bronnen en innovatieve oplossingen op het platteland en een vergelijkbare prijs voor alle inwoners.</i></p> <p>Bedenking: in hoeverre sluit deze ambitie aan bij de (VNG) voorwaarde die landelijk is gesteld bij de uitwerking van het klimaatakkoord dat deze voor een huishouden kostenneutraal moet zijn?</p>
2	Samenvatting (proces) <ul style="list-style-type: none">• Participatie• Wat heeft RES nodig• Vervolgstappen		<ul style="list-style-type: none">• <i>'De verdeling over de bronnen en de gemeenten staan in de kaart op pagina 10 en 11. Deze verdeling is uitgangspunt voor de realisatie. Bij tegenvallers zorgen de gemeenten zelf voor vervangende maatregelen met eenzelfde totale energieopbrengst in hun gemeente. Uitwisseling tussen de verschillende duurzame bronnen is mogelijk, met gelijkblijvende bijdrage per gemeente.'</i> <p>Bedenking: welke afspraken zijn er als gemeenten zich niet (kunnen) houden aan de te realiseren ambitie? Wie monitort dit? Wie spreekt wie er dan op aan?</p> <ul style="list-style-type: none">• <i>Met de Regionale Strategie Warmte en de gemeentelijke Transitie Visies Warmte draagt Twente bij aan een aardgasvrije gebouwde omgeving 2050.</i> <p>Bedenking: de overheid kan wat de VVD betreft inwoners niet verplichten van het gas af te gaan als dat niet per huishouden kostenneutraal kan.</p> <ul style="list-style-type: none">• <i>Zonder netcapaciteit is onze RES niet uitvoerbaar. Dit vraagt om uitvoeringscapaciteit en om versnelling van procedures.</i> <p>Bedenking: in hoeverre zijn de netbeheerders, mede gezien hun eigen businessmodel (met vervangingsinvesteringen die nu eerdere moeten en afschrijvingstermijnen die nu verkort worden) genegen om hieraan mee te werken op een wijze die niet tot enorm hoge kosten voor overheden danwel burgers leidt? (zie ook paragraaf 2.3. van de Concept RES, waarop deze bedenking van toepassing is)</p> <ul style="list-style-type: none">• <i>Voor de ambitie voor de warmtetransitie vragen we medewerking van het Rijk. Wij hebben instrumenten nodig voor publieke sturing en investeringsmiddelen voor het bouwen van netwerken."</i>

			<p>Bedenking: deze ‘publieke sturing’ neigt naar het vergroten van het dwingende instrumentarium van overheden richting inwoners en bedrijven om zaken af te kunnen dwingen. We zijn zeker niet voor meer macht bij de overheid. Of wordt hier juist bedoeld dat overheden meer ruimte willen om bv stimuleringsmaatregelen toe te kunnen kennen?</p>
3	Verdeling gemeenten		Om hierop een mening te kunnen vormen is een meer concrete invulling van de verdeling voor NOT nodig. (zie ook algemene opmerking punt 13)
4	1.1. Elektriciteit		nvt
5	1.2. Warmte		nvt
6	<p>2.1. Bouwstenen</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1. Zon op dak • 2. Dorpsmolen • 3. Concentratie • 4. Rijkswegen • 5. Twentse Kracht • 6. Verdienmodel • 7. Warmtenet • 8. Biomassa en -gas • 9. Warmte platteland • 10. Aqua- en geothermie 		<ul style="list-style-type: none"> • (1) Eigenaren van huizen en bedrijfsgebouwen bepalen zelf of zij zonnepanelen willen plaatsen of niet. Het is niet aan de overheid om dit te bepalen. De vraag die rijst is op welke wijze de 30% ambitie van zon op dak als opgenomen in de RES gerealiseerd kan worden. Of is het de inschatting dat dit een relatief eenvoudige opgave is omdat er zogezegd weinig maatschappelijke weerstand voor deze vorm bestaat en de investeringen dusdanig lonend zijn dat mensen dit zondermeer gaan doen. • (2) <i>‘Vanuit landschappelijke kwaliteit stellen we voor om maximaal 2 buurtmolens per kern of wijk toe te staan vanwege ruimtelijke kwaliteit en minimaal 3 kilometer uit de buurt van grootschaligere clusters met meerdere windturbines te blijven. In coulisselandschappen (kleinschalig) wordt een zonneveld tot circa 3 hectare ruimtelijk passend gevonden aan de rand van een dorp of wijk.</i> Bedenking: in hoeverre legt de RES hiermee een basis voor een Twentebrede invulling van de definitie voor ‘landschappelijke kwaliteit’? Past deze definitie bij de ambities/beoordeling van elke gemeenteraad? M.a.w. hoe bindend is deze invulling na ondertekening van de RES door de raden? • (3) <i>In deze zoekgebieden is een mogelijke opwekpotentie van 100 GWh of 200 GWh per gebied. Voor enkele Twentse gemeenten past deze bouwsteen niet bij het lokale beleid. Zij wisselen dit om voor een andere invulling met gelijke opbrengst.</i> Bedenking: aangegeven is dat concentratie van zon en wind voor sommige gemeenten niet past. Zij wisselen dit om voor een andere invulling. Bedenking: is dit altijd mogelijk gezien de hoeveelheid waartoe verplicht gecompenseerd moet worden?

			<ul style="list-style-type: none"> • <i>Voor gemeenten kan het financieel interessant zijn om zelf een duurzaam energiebedrijf in de vorm van een BV te starten. Hier kan de gemeente eigen energieparks op eigen grond ontwikkelen, realiseren en exploiteren.</i> Bedenking: eens was er een tijd waarin we het verstandig vonden lokale energiemaatschappijen te privatiseren. We kunnen ons voorstellen dat voor de stimulans de opzet van een dergelijke onderneming met participatie van een gemeente verstandig kan zijn (PPS-constructie) , maar zijn van mening dat ook op dit vlak de markt haar werking zou moeten doen. Voorsorteren op de terugkomst van volledig gemeentelijke energiebedrijven is wat ons betreft geen goed signaal. • <i>Als de warmtebronnen maximaal benut worden, kan 60% van de woningen in het stedelijk gebied worden aangesloten op het regionale warmtenet.</i> Bedenking: Hoe past de uitwerking in haalbaar en betaalbaar in deze ambitie: een bestaande woning warmtenetklaar maken en een woning aansluiten op warmtenet is een prijzige aangelegenheid voor een particulier en voor woningcorporaties. Wordt hierbij eveneens gedacht aan stimuleringsmaatregelen in de vorm van subsidies of baatbelastingen?
7	2.2. Overige bronnen		nvt
8	2.3. Infrastructuur		nvt
9	2.4. Ruimtelijke kaders		Bedenking: ondanks de RES blijven de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van individuele gemeenten (en andere bestuursorganen) op het gebied van het bepalen van ruimtelijke kaders en landschappelijke kwaliteit onverminderd overeind. We dienen op te passen dat met de vaststelling van de RES, bewust of onbewust, zaken op dit vlak juridisch bindend worden vastgesteld, die in de uitvoerings-/sturings-/kaderstellende praktijk toch op weerstand stuiten van deze bestuursorganen.
10	3. Proces en analyse		Nvt (maar zie opmerking betrokkenheid en democratische participatie bij algemeen)
11	4.1. Van concept naar RES		Bedenking: Na het opstellen van de concept RES zijn gedetailleerde gegevens nodig over iedere wijk en straat, over verwarming van woningen, de ondergrondse infrastructuur, hoe goed de woningen zijn geïsoleerd etc. Op veel plekken wordt die (versnipperde) data verzameld maar veelal wel via verschillende parameters en definities. Om goed inzicht te kunnen krijgen in wat maatregelen echt

			<p>opleveren moet je wel appels met appels kunnen vergelijken. Voor het harmoniseren van deze data en het afspreken van dezelfde standaarden -zodat we goed kunnen meten- is veel tijd en inzet nodig. Bovendien, veel data is beschikbaar maar mag i.v.m. bv privacy alleen in specifieke gevallen worden gebruikt (hoeveel gasaansluitingen er zijn in een straat kan de netbeheerders ons vertellen, maar welke woningen dat zijn mag niet, of de data over ondergrondse infra mag enkel gebruikt worden om te graven, anders niet).</p> <p>Wens: Het is dus goed om nu gelijk aan de RES de databehoeftte in kaart te brengen en afspraken te maken over standaarden en hoe die data te gebruiken.</p>
12	4.2. Vragen aan het Rijk		
13	Overig / algemeen		<ul style="list-style-type: none"> In het algemeen is het democratische en participatieve proces rond de RES, onder meer door corona, onder druk komen te staan. De VVD snapt dat we door moeten, maar heeft hier zeker gemengde gevoelens over. Te meer omdat we eerder hebben aangegeven hier waarde aan te hechten. Immers, we moeten ons realiseren dat we pas echte afwegingen kunnen maken op basis van concrete projecten en wat alle partijen daaraan moeten bijdragen. Nu lijkt het vooral een papieren exercitie met intenties. <p>Wens: We zien dan ook graag terug hoe dit proces beter wordt geborgd en verankerd in de vastlegging van het definitief bod en in de komende jaren. Immers we maken nu een eerste stap in een omvangrijk langjarig proces waarin we werken aan een verbetering van ons klimaat.</p> <ul style="list-style-type: none"> Bedenking/ wens om meer scherpthe voor onze eigen gemeente te krijgen; Mogelijk ook door de afspraak om in NOT verband samen op te trekken blijft het te weinig concreet wat het exact betekent voor de Losserse situatie en haar inwoners. <ol style="list-style-type: none"> Welke maatregelen treft Losser in NOT verband? Is het voor Losser haalbaar en betaalbaar? Wat betekent het voor de Losserse leefomgeving? Welke kansen zijn er voor onze ondernemers en coöperaties? Welke waarborgen zijn – passend bij de Losserse situatie en mentaliteit- ingebouwd om te komen tot

			RES-maatregelen die voor Losser gelden en waarbij we kunnen rekenen op draagvlak?
--	--	--	---